

DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Victor Burduh
Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de
Vladimir Gribinenco împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient
accesoriu Serviciul de Protecție și Pază de Stat cu privire la contestarea actului
administrativ,

împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost
menținută hotărârea din 17 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 18 mai 2018, Vladimir Gribinenco a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea
actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul Vladimir Gribinenco a indicat, că în perioada
27 noiembrie 1998 – 04 mai 2000 a îndeplinit serviciul militar în termen în cadrul
Forțelor Armate. Începând cu data de 25 octombrie 2001 a îndeplinit serviciul militar
special prin contract în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, iar la data de
30 noiembrie 2015 a demisionat. La demisionare i-a fost calculată vechimea în muncă
de 22 de ani și 7 luni și la data de 01 decembrie 2015 i-a fost stabilită pensia în
mărime de 50 % din salariul mediu lunar, conform funcției.

Reclamantul Vladimir Gribinenco a relatat că la data de 14 decembrie 2015, s-a
reangajat în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, îndeplinind serviciul militar
special prin contract până la data de 26 martie 2018. Prin ordinul Serviciului de
Protecție și Pază de Stat nr. 83p/r din 26 martie 2018, i-a fost acceptată demisia în baza
art. 34 din Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat și i s-a calculat

vechimea în muncă de 26 de ani și 6 zile, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Reclamantul Vladimir Gribinenco a indicat că la 27 martie 2018, s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cerere, prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă de 26 de ani și 6 zile, reieșind din salariul mediu lunar stabilit pentru perioada lucrată ulterior în mărime de 3 ani și 5 luni. Prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 40 din 18 aprilie 2018, i-a fost refuzată recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat pentru perioada de 14 decembrie 2015 – 26 martie 2018.

Consideră că decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale este neîntemeiată, deoarece rezultă din interpretarea eronată a prevederilor art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. Ori, în calitate de militar, care a activat după pensionare, dispune de dreptul la recalcularea pensiei pentru 26 de ani și 6 zile, ce constituie vechimea totală în muncă.

A invocat că pentru perioada suplimentară de vechime în muncă din data de 14 decembrie 2015 până la data de 26 martie 2018, a fost majorat salariul față de perioada anterioară, pentru care i-a fost stabilită pensia. Astfel, Casa Națională de Asigurări Sociale ignorând prevederile legale îi încalcă dreptul la o pensie echitabilă, conform Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Reclamantul Vladimir Gribinenco a solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei de refuz a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 40 din 18 aprilie 2018 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și achite pensia pentru vechimea în muncă, reieșind din salariu mediu lunar, stabilit pentru vechimea în muncă de 26 de ani și 7 zile.

La data de 14 iunie 2018, Vladimir Gribinenco, reprezentat de avocatul stagiar Andrian Vescu a depus cerere de concretizare a pretențiilor, indicând ca intervenient accesoriu Serviciul de Protecție și Pază de Stat, prin care a solicitat anularea deciziei de refuz a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 40 din 18 aprilie 2018 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice, precedente concedierii din data de 26 martie 2018 (f.d. 35-39).

La data de 14 iunie 2018, Vladimir Gribinenco, reprezentat de avocatul stagiar Andrian Vescu a depus cerere privind atragerea în proces a Serviciului de Protecție și Pază de Stat, în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 40).

Prin încheierea protocolară din 14 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Serviciul de Protecție și Pază de Stat (f.d. 43).

Prin hotărârea din 17 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Gribinenco împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Serviciul de Protecție și Pază de Stat cu privire la contestarea actului administrativ și a fost anulată decizia de refuz a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 40 din 18 aprilie 2018. Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să efectueze recalcularea pensiei pentru vechime în muncă lui Vladimir Gribinenco, reieșind din media lunară pentru ultimele

12 luni calendaristice, care au precedat concedierea reclamantului din data de 26 martie 2018 (f.d. 81, 85-95).

Prin decizia din 11 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru (f.d. 131, 132-143).

Prin decizia din 24 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost casată integral decizia din 11 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și cauza a fost restituită la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 173-181).

Prin decizia din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, fiind menținută hotărârea din 17 ianuarie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru (f.d.207-219).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că în perioada 27 noiembrie 1998 - 04 mai 2000, Vladimir Gribinenco a activat în cadrul Serviciului militar în termen al Forțelor Armate a Republicii Moldova, fapt ce se confirmă prin copia carnetului de muncă anexat la materialele dosarului (f.d.22).

Conform înscrisurilor din carnetul de muncă, începând cu data de 25 octombrie 2001, Vladimir Gribinenco a activat prin contract în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, iar la data de 30 noiembrie 2015, a demisionat din funcția respectivă, cu dreptul de a primi pensie (f.d.22).

Din explicațiile reclamantului Vladimir Gribinenco se atestă că odată cu demisionarea, i-a fost stabilită pensie pentru vechimea în muncă de 22 de ani și 7 luni. Potrivit copiei de pe carnetul de muncă, Vladimir Gribinenco la data de 14 decembrie 2015, s-a reangajat în cadrul Serviciului militar special prin contract în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, unde a activat până la data 26 martie 2018.

Instanța de apel a reținut că Vladimir Gribinenco a demisionat la data de 26 martie 2018, în temeiul art. 34 din Legea nr. 134 din 13 iunie 2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat. Conform adeverinței nr. 2/667, eliberată la data de 14 mai 2018 de Serviciul de Protecție și Pază de Stat, în baza ordinului Serviciului de Protecție și Pază de Stat nr. 83p/r din 26 martie 2018, a fost acceptată demisia lui Vladimir Gribinenco, în conformitate cu prevederile art. 34 din Legea nr. 134 din 13 iunie 2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat și la data de 26 martie 2018, i-a fost stabilită o vechime în muncă de 26 de ani și 7 zile în conformitate cu prevederile Legii nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne (f.d.8). La data de 27 martie 2018, reclamantul Vladimir Gribinenco s-a adresat cu cerere către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă de 26 de ani și 6 zile. Prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.40 din 18 aprilie 2018, s-a refuzat în recalcularea pensiei pentru vechime în muncă (f.d.5-6).

Instanța de apel a reținut că în baza cererii depuse, intimatului Vladimir Gribinenco, în anul 2015 i-a fost stabilită pensia, conform art. 2 alin. (1) Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. Astfel, la data de 30 noiembrie 2015, Vladimir Gribinenco a demisionat din cadrul Serviciului de Pază și Protecție de Stat și la data de 01 decembrie 2015 i-a fost stabilită pensia pentru vechimea în muncă de 22 de ani și 7 luni în proporție de 50 % din suma soldei, ulterior însă, începând cu data de 14 decembrie 2015, Vladimir Gribinenco s-a reangajat în cadrul Serviciului de Pază și Protecție de Stat, unde a activat până la data de 26 martie 2018.

Instanța de apel a reiterat că reangajarea intimatului Vladimir Gribinenco în cadrul organelor afacerilor interne, după stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, respectiv modificarea drepturilor salariale ale acestuia pe perioada beneficiii de pensie și realizării activității de muncă, examinată în cumul cu faptul că la data depunerii cererii intimatului, 27 martie 2018, acesta a acumulat la vechimea în muncă existentă la data pensionării sale peste 2 ani, astfel încât vechimea acestuia în muncă corespundea termenului stabilit de art. 13 lit. a) al Legii nominalizate, instituie dreptul acestuia la recalcularea pensiei. Or, potrivit cererii intimatului din data de 27 martie 2018, anexată la materialele dosarului personal de pensionare, reiese că acesta a prezentat Casei Naționale de Asigurări Sociale informație, care confirmă vechimea în muncă la data depunerii cererii și cuantumul drepturilor salariale încasate, ce ofereau dreptul lui Vladimir Gribinenco, după eliberarea recentă din funcție, de a pretinde recalcularea pensiei, reieșind din sumele încasate pînă la eliberarea din funcție. Această concluzie reiese din coroborarea prevederilor art. art. 13 lit. a), 14 lit. a) și 44 ale Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, potrivit cărora persoana care întrunește condițiile vechimii în muncă stabilite, dispun de dreptul la calcularea cuantumului pensiei, reieșind cumulativ din vechimea în muncă înregistrată și cuantumul drepturilor salariale încasate la data respectivă.

Astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind eronate argumentele apelantei cu trimitere la prevederile art. 61 al Legii sus-menționate, deoarece, contrar acțiunilor apelantei, intimatul a prezentat acesteia acte suplimentare, ce-i acordă dreptul la majorarea pensiei și anume, informația privind retribuiția muncii pentru perioada de pînă la recenta sa eliberare din funcție, perioadă ce a început a curge ulterior stabilirii pensiei, din data de 30 noiembrie 2015, dreptul la majorare fiind determinat anume de aceste circumstanțe, inclusiv de majorarea la data depunerii cererii intimatului din 26 martie 2018, a vechimii de muncă a acestuia în cadrul organelor afacerilor interne.

Consecvent, instanța de apel a remarcat că în speță se întrunesc condițiile prevăzute de art. 61 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, pentru recalcularea pensiei intimatului.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 18 mai 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii (f.d.222-226).

În motivarea recursului, recurenta, Casa Națională de Asigurări Sociale, a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Recurenta a punctat că art. 2 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, stabilește expres momentul apariției dreptului la pensie a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. Recurenta a notat că prevederile art. 61 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, reglementează dreptul la recalcularea pensiei stabilite anterior și situațiilor în care recalcularea poate fi efectuată. Prin urmare, recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de

comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare (ce nu au fost prezentate la stabilirea inițială a pensiei) ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei Legi.

Recurenta a invocat că din prevederile legale menționate, rezultă cert că dreptul la pensie apare o singură dată după eliberarea din serviciu, cu dreptul de a fi recalculată în condițiile Legii. Mai mult, Legea nominalizată nu prevede dreptul la recalcularea pensiei după o eventuală reangajare în serviciu și după eliberarea din serviciu, adică pensia să fie recalculată din veniturile obținute după stabilirea pensiei, precum pretinde intimatul.

Recurenta a subliniat că Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nu prevede recalcularea pensiei stabilite anterior colaboratorilor instituțiilor de forță în legătură cu obținerea a unei noi vechimi în muncă în urma reangajării.

Recurenta a reiterat că neîntemeiat instanța de apel a conchis că intimatul Vladimir Gribinenco, întrunește condițiile art.61 alin.(1) din Legea nominalizată.

Recurenta a evidențiat că intimatul Vladimir Gribinenco nu a prezentat acte noi, obținute în urma reangajării, pentru perioada 14 decembrie 2015- 26 martie 2018, iar în asemenea circumstanțe, actele respective nicidecum nu pot fi luate în considerare la recalcularea pensiei stabilite anterior la data de 01 decembrie 2015.

Recurenta a menționat că specificarea concretă, prin lege a unor chestiuni, la caz, ce țin de drepturile de pensionare a colaboratorilor instituțiilor de forță, nu pot fi interpretate astfel decât prevede legislația în vigoare.

Recurenta a invocat că nu există un act normativ, care să prevadă recalcularea pensiei stabilite anterior, în legătură cu obținerea unei noi vechimi în muncă, în urma reangajării, iar instanța de fond cât și cea de apel eronat au constatat, că intimatul Vladimir Gribinenco întrunește condițiile prevăzute de art. 61 alin.(1) din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

La data de 04 iunie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Vladimir Gribinenco și Serviciului de Protecție și Pază de Stat, copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 230).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că Vladimir Gribinenco și Serviciul de Protecție și Pază de Stat au recepționat copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d. 232-233).

Prin referința depusă la data de 03 iulie 2020, intimatul Vladimir Gribinenco a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale (f.d.234-237).

Serviciul de Protecție și Pază de Stat prin referința depusă la data de 10 iulie 2020, a solicitat respingerea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări

Sociale (f.d.239-240).

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 19 februarie 2020 în lipsa recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale, totodată, decizia recurată a fost notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale, la data de 05 mai 2020, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 220).

Prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie -15 mai 2020.

La data de 18 martie 2020 a fost emisă Dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în conformitate cu art. 22 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 55/2020 privind declararea stării de urgență, punctelor 6, 7, 8 și 9 din Regulamentul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1340/2001, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

Luînd în considerare faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la Dispoziția nr.1 din data de 18 martie 2020, termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de declarare a recursului motivat pentru Casa Națională de Asigurări Sociale, după întrerupere a început a curge la data de 16 mai 2020.

În aceste circumstanțe, recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 18 mai 2020, se consideră a fi depus în termen (f.d. 222).

La data de 15 iulie 2020, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a numit recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale pentru examinare în complet de 5 judecători.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, de respingere a acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, conform art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că intimatul, Vladimir Gribinenco, la data de 30 noiembrie 2015 a demisionat din funcție, având o vechime militară calendaristică (vechimea în serviciu) de 22 ani și 7 luni și la data de 01 decembrie 2015, i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă în mărime de 50 % din suma soldei.

Ulterior, la data de 14 decembrie 2015, intimatul s-a reangajat în serviciul militar prin contract în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, unde a activat până la data de 26 martie 2018.

La data de 27 martie 2018, intimatul Vladimir Gribinenco s-a adresat cu cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recalcularea pensiei anterior stabilită.

Prin decizia de refuz nr.40 din data de 18 aprilie 2018 a Casei Naționale de Asigurări Sociale a fost respinsă cererea depusă de intimatul Vladimir Gribinenco din data de 27 martie 2018 privind recalcularea pensiei, fiind invocate prevederile art.2 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 și fiind indicat, că persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, familiilor lor care au concomitent dreptul la diferite pensii de stat li se stabilește o singură pensie, la alegerea lor, acest drept fiind realizat din data de 01 decembrie 2015 (f.d.5).

În rezultat, la data de 18 mai 2018 reclamantul Vladimir Gribinenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea deciziei de refuz a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 40 din 18 aprilie 2018 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariu mediu lunar, stabilit pentru vechimea în muncă de 26 de ani și 7 zile.

Iar, ulterior pretențiile au fost concretizate și în final reclamantul Vladimir Gribinenco a solicitat anularea deciziei de refuz a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 40 din 18 aprilie 2018 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice, precedente concedierii din data de 26 martie 2018.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță, prin hotărârea din 17 ianuarie 2019 a admis integral acțiunea depusă de Vladimir Gribinenco. A anulat decizia de refuz a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 40 din 18 aprilie 2018. A obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea pensiei pentru vechime în muncă lui Vladimir Gribinenco, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice, care au precedat concedierea reclamantului Vladimir Gribinenco din data de 26 martie 2018

Curtea de Apel Chișinău examinând apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a conchis asupra necesității respingerii acestuia și menținerii hotărârii din 17 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită.

Iar, art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, prevede expres că examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre prin care respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Colegiul reține că, la caz, obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității deciziei de refuz a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 40 din data de 18 aprilie 2018 și a cerinței subsecvente de obligare a autorității pârâte de a efectua recalculul pensiei pentru vechimea în serviciu lui Vladimir Gribinenco, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedieri din 26 martie 2018, a tuturor veniturilor înregistrate, cu includerea în vechimea în serviciu a perioadei 14 decembrie 2015 – 26 martie 2018.

Totodată, Colegiul lărgit reiterează că Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat ca temei de refuz în stabilirea unei noi pensii intimatului Vladimir Gribinenco, pentru vechimea în muncă, faptul că dreptul la pensie apare o sigură dată după concedierea de la serviciu cu dreptul de recalculare în condițiile legii, condiții ce nu se atestă la caz, or, Legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie după restabilirea la serviciu în serviciul militar, după cum a invocat, interpretat și solicitat intimatul Vladimir Gribinenco inițial în cererea prealabilă, iar mai apoi în prezenta acțiune.

În corespundere cu art. 1 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 (în redacția în vigoare la data depunerii de către intimat a cererii de recalculare a pensiei și la data emiterii actului administrativ contestat), militarii care satisfac serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciu militar și în organele afacerilor interne.

Conform art. 2 alin. (1) și (2) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu. Persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie în conformitate cu art.13 lit. a) din prezenta lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite.

Iar, în corespundere cu art. 7 în coroborare cu art. 48 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, familiilor lor care au concomitent dreptul la diferite pensii de stat li se stabilește o singură pensie, la alegerea lor.

Pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Conform art. 50 alin. (1) lit. b) din aceeași Lege, pensiile se stabilesc pentru militarii care au îndeplinit serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne - de la data eliberării din serviciu, dar nu mai devreme de ultima zi în care au fost asigurați cu soldă.

În contextul normelor legale enunțate, reiese că legislatorul a stipulat concret momentul apariției dreptului pentru primirea pensiei militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Sub acest aspect și având în vedere că din data de 01 decembrie 2015, Vladimir Gribinenco beneficiază de dreptul la pensie militară pentru vechime în muncă, în temeiul art. 2 alin. (1) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, prin aplicarea regulilor de interpretare corectă a normelor sus-indicate, este evident că instanțele de judecată, examinând cauza, greșit au concluzionat despre necesitatea admiterii acțiunii lui Vladimir Gribinenco. Or, deși ultimul, începând cu data de 14 decembrie 2015, s-a reangajat în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, unde a îndeplinit serviciul militar până la data de 26 noiembrie 2018, când a fost demis în temeiul art.34 din Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, aceste circumstanțe nu pot constitui drept temei pentru stabilirea/recalcularea unei noi pensii pentru vechime în muncă, prin includerea la stabilirea acesteia a vechimii de muncă obținute după data realizării dreptului la pensie pentru vechime în muncă – 01 decembrie 2015.

Aceasta, deoarece dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o dată, și anume, după eliberarea din serviciu, cu dreptul de recalculare în condițiile legii.

Astfel, ținând cont de faptul că din solicitările expuse în cererea de chemare în judecată, obiectul acțiunii ține de dreptul persoanei la recalcularea pensiei, drept ce face parte din categoria drepturilor sociale, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului a asimilat dreptul la prestații sociale unui drept de proprietate, în sensul articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană, Colegiul pentru a nu leza dreptul lui Vladimir Gribinenco la proprietate, va analiza temeiurile de recalculare a pensiei prin prisma prevederilor art. 61 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, care reglementează expres că recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar

cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Din sensul logico-juridic al normei art. 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544 din 23 iunie 1993, rezultă cert și expres trei situații în care pensia pentru vechimea în serviciu stabilită anterior urmează a fi recalculată, și anume: existența documentelor aflate la organele de pensionare la momentul recalculării pensiei; prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea pensiei până la stabilirea pensiei, iar recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi; recalcularea pensiei se efectuează în cazul în care persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne li s-a prelungit peste limita de vârstă termenul de aflare în serviciul militar.

La materialele dosarului însă, nu sunt anexate probe, din care să rezulte că la data de 01 decembrie 2015, lui Vladimir Gribinenco i-a fost stabilită pensia la prelungirea peste limita de vârstă a termenului de aflare în serviciu, în condițiile articolului 2 alin. (2) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544 din 23 iunie 1993.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele recurente Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că situația intimatului Vladimir Gribinenco, nu cade sub incidența art.61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544 din 23 iunie 1993, deoarece Legea nominalizată nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechime în muncă după restabilirea la serviciu în serviciul militar, or, din sensul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544 din 23 iunie 1993 nu se deduce în niciun fel că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, au dreptul la stabilirea repetată a mărimii pensiei în cazul, în care au fost reangajați și au mai obținut o oarecare vechime în muncă, în caz contrar, ar reieși că subiecții menționați ar avea, teoretic, dreptul la nenumărate stabiliri sau repetate majorări ale pensiei.

În așa mod, Vladimir Gribinenco putea pretinde la stabilirea unei noi mărimi a pensiei, doar în cazul în care dispunea de dreptul la diferite pensii, însă, în speța dedusă judecății, astfel de circumstanțe nu s-au constatat, reclamantul/intimat a pretins din nou la aceeași categorie de pensie, de care beneficiază din data de 01 decembrie 2015.

La fel, această concluzie derivă și din Legea privind sistemul public de pensii, nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, care de asemenea nu admite stabilirea din nou a aceeași categorie de pensie.

Respectiv, decizia privind refuzul stabilirii pensiei nr.40 din data de 18 aprilie 2018 este legală și temeiuri de a fi anulată nu există, ceea ce impune de a constata că, cerințele lui Vladimir Gribinenco cu privire la recunoașterea ca fiind ilegală a deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.40 din 18 aprilie 2018 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariu mediu lunar, stabilit pentru vechimea în muncă de 26 de ani și 7 zile, sunt neîntemeiate, motiv pentru care recursul urmează a fi admis, actele judecătorești contestate casate, iar acțiunea urmează a fi respinsă.

Or, Vladimir Gribinenco nu se încadrează în categoria persoanelor ce ar putea să beneficieze de recalcularea pensiei pentru vechimea în serviciu conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544 din 23 iunie 1993, având în vedere faptul că acestuia anterior i-a fost stabilită pensie pentru vechime în muncă și este deja beneficiar de pensie pentru vechime în muncă, stabilită conform Legii nominalizate.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că atunci când pensia a fost stabilită la data de 01 decembrie 2015, conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, Vladimir Gribinenco este în drept de a solicita Casei Naționale de Asigurări Sociale stabilirea unei noi pensii pentru vechime în muncă.

Or, la caz, instanțele de judecată, obligând Casa Națională de Asigurări Sociale de a reexamina și a stabili din nou mărimea pensiei lui Vladimir Gribinenco, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din cadrul Ministerului Afacerilor Interne din 26 martie 2018, nu au luat în considerare prevederile legale expuse supra, și anume, că recalcularea mărimii pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare.

Conform art. 13 lit.a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care la 01 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, pînă la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani.

În speță, intimatul Vladimir Gribinenco, nu întrunește condițiile stipulate în art. 13 lit.a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544-XII din 23 iunie 1993.

Recalcularea pensiilor stabilite anterior, poate avea loc în cazul în care este prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne, condiție care nu se atestă la caz.

Cu toate acestea, intimatul Vladimir Gribinenco poate beneficia ulterior conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, în coroborare cu Legea privind sistemul public de pensii, nr. 156 din 14 octombrie 1998, la momentul depunerii cererii, de stabilire a pensiei pentru limita de vârstă în condiții generale unde în stagiul de cotizare vor fi incluse toate perioadele contributive.

În consecință, instanța de recurs menționează că jurisprudența nu este imuabilă ci, din contra, progresivă în esență, iar acest fapt se confirmă prin decizia din 28 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție (nr. 3ra-10/20), din care rezultă revirimentul practicii judiciare în acest sens, or dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o dată, și anume, după eliberarea din serviciu cu dreptul de recalculare în condițiile legii.

Așadar, circumstanțele descrise permit instanței de recurs să conchidă că atât prima instanță, cât și instanța de apel au aplicat eronat prevederile legii, motiv din care actele judecătorești de dispoziție, nu pot fi menținute, iar cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Gribinenco urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată.

Din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul Casei Naționale de Asigurări Sociale, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă decizie privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Vladimir Gribinenco.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) și alin. (2) și art. 258 alin. (3) Cod administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se casează integral decizia din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 17 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și se emite o nouă decizie prin care:

Se respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Gribinenco împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Serviciul de Protecție și Pază de Stat cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Victor Burduh

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Nina Vascan